

VENEZUELA

ÜLKE PROFİLİ



T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İÇİNDEKİLER

1. GENEL BİLGİLER	2
2. GENEL EKONOMİK DURUM.....	4
3. DIŞ TİCARET.....	5
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR.....	8
5. TÜRKİYE ile TİCARET	9
EKLER:	11

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
Yönetim Şekli	Federal Cumhuriyet
Hükümet Sistemi	Başkanlık
Resmi Dil	İspanyolca
Milli Gün	5 Temmuz 1811 (İspanya'dan)
Din	Hristiyan (Roman Katolik %96, Protestan %2)
Yüzölçümü	912.050 km ²
Başlıca Şehirleri	Maracaibo, Valencia, Maracay, Barquisimeto
Yeni Para Birimi (20.8.2018'den itibaren)	Bolivar (1\$=201.961,4 Bs)

Kaynak:IMF

Coğrafi Konum

Venezuela, Güney Amerika'nın kuzeyinde yer almaktadır. Ülkenin kuzeyinde Karayip Denizi, güneyinde Brezilya, doğusunda Atlantik Okyanusu ve Guyana ve batısında Kolombiya ile komşudur. Venezuela kıyı şeridi 2.718 km'dir. Kuzey batıda Maracaibo, güney batıdan kuzey doğuya And dağları, merkezde Orinoco nehri ve güney doğuda Guayana olmak üzere dört coğrafi bölgeden oluşmaktadır.

İklim açısından da geniş bir çeşitlilik gösteren ülke, denizin etkilediği nemli ve yağışlı bölgeleri, And Bölgesi'nde çok düşük sıcaklıktaki bölgeleri ve Falcon Eyaleti'ndeki Medanos de Coro'da çöl arazilerini barındırmaktadır.

Siyasi ve İdari Yapı

Venezuela'da geçerli olan anayasa 15 Aralık 1999'da halkoylamasıyla kabul edilen Bolivarıcı Anayasa'dır. Anayasa'ya göre Venezuela demokratik, federal, adalet ve hukuka dayalı sosyal bir devlettir. Venezuela'da güçler ayrılığı ilkesi uygulanmaktadır. Ancak klasik sistemlerden farklı olarak 3 yerine 5 güç bulunmaktadır. Bunlar yasama, yürütme, yargı, vatandaşlık ve seçim güçleridir.

Yasama Gücü, tek kanatlı Ulusal Meclis'te toplanmıştır. Meclis 167 üyeden oluşmaktadır. 5 yıllığına seçilen üyeler en fazla ikinci kez seçilme hakkına sahiptirler. Üyeler genel, doğrudan ve gizli oyla seçilirler ve halkı ve seçtikleri eyaleti aynı anda temsil ederler. Üyeler, yasalara uygun olarak yapılan bir halkoylamasıyla geri çağrılarak görevlerinden alınabilirler. Başkan'ın yasaları veto etme hakkı vardır. Bu durumda Meclis yasa tasarısını tekrar görüşmektedir. Yürütme Gücü, başkan, başkan yardımcısı ve bakanlar kurulundan oluşmaktadır. Başkan, ulusal yürütme gücünün başıdır. Başkanın görev süresi 6 yıldır ve yeni görev süresi için tekrar seçilebilmektedir. Başkan yardımcısı ve bakanlar başkan tarafından atanmaktadır.

Yargı gücü bağımsızdır. En üst yargı organı olan Yüksek Adalet Divanı'na yargıçlar 12 senelik dönemler için seçilmektedir.

Vatandaş Gücü Ombudsman, Başsavcı ve Sayıştay Başkanı tarafından oluşturulan Cumhuriyet Etik Konseyi tarafından yürütülmektedir. "Vatandaş gücünü" yürüten organlar Anayasa ve kanuna uygun olarak kamu ahlakına ve idari ahlaka ters düşen konularda önlem almak, bunları araştırmak ve hüküm vermek; kamu mirasının doğru kullanımı ve iyi işleyişini gözlemlemek; devletin tüm idari faaliyetlerinde yasaların uygulanmasını sağlamak ve vatandaşlık haklarını oluşturan eğitim, dayanışma, özgürlük, demokrasi, sosyal sorumluluk ve emek konularını teşvik etme görevlerini yerine getirir.

Seçim Gücü ise, yönetici birim olan Yüksek Seçim Kurulu tarafından ve bu kurulun altında çalışan Milli Seçim Komitesi, Sivil ve Seçmen Kütüğü Komitesi ve Siyasi ve Mali Katılım Komitesi tarafından yürütülür. Seçim yasalarını düzenlemek, seçimleri kısmen ya da tamamen geçersiz kılmak, seçim ve referandumları düzenlemek Yüksek Seçim Kurulu'nun yetkisindedir.

Venezuela, başkanlık sistemi ile yönetilen bir Federal Cumhuriyettir (federal presidential republic). İdari açıdan 23 federal eyalet (federal states), Başkent Federal Bölgesi (capital federal district) ve 2 federal alan (federal territories) ile 72 adayı kapsayan 1 bağlı bölgeden (dependencies) oluşmaktadır. Karakas, Venezuela'nın başkentidir.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Venezuela dünyanın en zengin petrol rezervlerine sahiptir. Diğer önemli yenilenemeyen kaynaklar arasında doğalgaz, demir, altın ve karbon bulunmaktadır.

Zengin bitki örtüsüne sahip ülkenin yenilenebilir kaynaklarının en önemlileri ise ormanlar ve nehirlerdir. Nehirler, elektrik üretiminde önemli bir paya sahiptir. Ülke topraklarının %52'si orman alanlarından oluşmaktadır. (Dünya Bankası)

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar \$)	92,1	99,2	106,33	109,96	-	-	-	-
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	8	4	3	3	-	-	-	-
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- \$)	3 422	3 738	4 019	4 122				
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	186,5	337,5	59,6	71,7	-	-	-	-
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	3,6	3,1	4,1	3,3	-	-	-	-
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	-	-	-	-	-	-	-	-
Nüfus (milyon)	26,92	26,54	26,46	26,68	-	-	-	-
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	160,7	146,3	-	-	-	-	-	-

Kaynak: IMF (*) Tahmini Veriler

2024 yılında cari fiyatlara göre, 106 milyar dolar olacağı tahmin edilen GSYİH'nın 2025 yılında 109 milyar dolar olması beklenmektedir. (IMF-2024)

Venezüella, cari fiyatlara göre, 2024 yılı itibariyle 196 ülke arasında dünyanın 72. büyük ekonomisidir. [ABD 1. (29 trilyon dolar), Türkiye 17. (1 trilyon dolar)] (IMF-2024)

2024 yılında sabit fiyatlara göre %3 oranında artması beklenen GSYİH'nin, 2025 yılında %3 oranında artacağı tahmin edilmektedir. (IMF-2024)

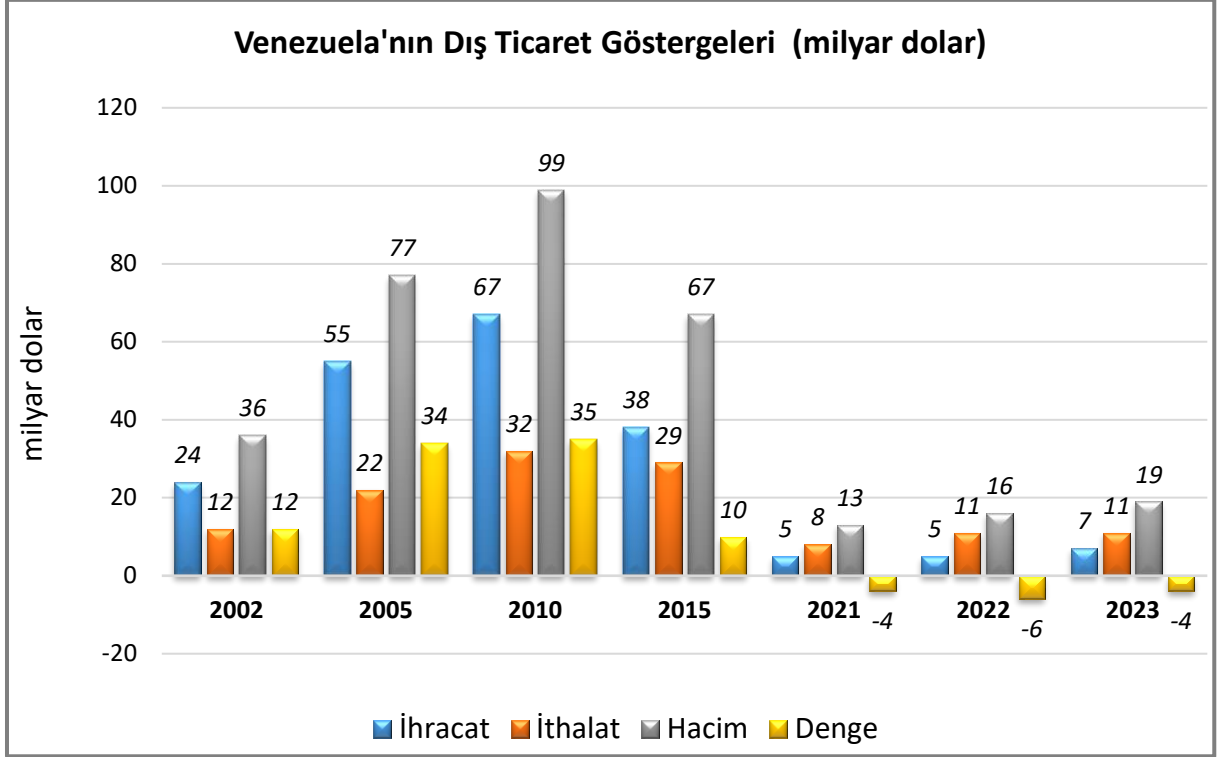
Cari fiyatlara göre Venezüella, 2024 yılında 4 019 dolarlık kişi başına düşen milli gelir ile dünyada 131. sırada yer almaktadır. [Lüksemburg 1. (135 321 \$), Türkiye 67. (15 666 \$)] (IMF-2024)

2024 yılında %4,1 oranında fazla vereceği tahmin edilen cari işlemler dengesinin GSYİH'ya oranının, 2025 yılında da %3,3 oranında fazla vermesi beklenmektedir. (IMF-2024)

Venezuela ekonomisinin en güçlü yönü sahip olduğu zengin petrol rezervleridir. Ancak, petrol fiyatlarına aşırı duyarlı olması da ekonomisinin en zayıf yönünü oluşturmaktadır. Nitekim, petrol gelirlerine bağımlı olan ekonomisi nedeniyle, petrol fiyatlarındaki düşüş ülke ekonomisini olumsuz yönde etkilemektedir. Venezuela ekonomisine ilişkin geçmiş dönemlerde yapılan kredi derecelendirme kuruluşlarının değerlendirmelerinde genelde; ekonomik yapı açısından hükümetin öngörülme kararlar alması, şeffaflık eksikliği ve petrole aşırı bağımlılığı ile bankacılık ve döviz kuru riski hususlarına vurgu yapılmıştır.

3. DIŞ TİCARET

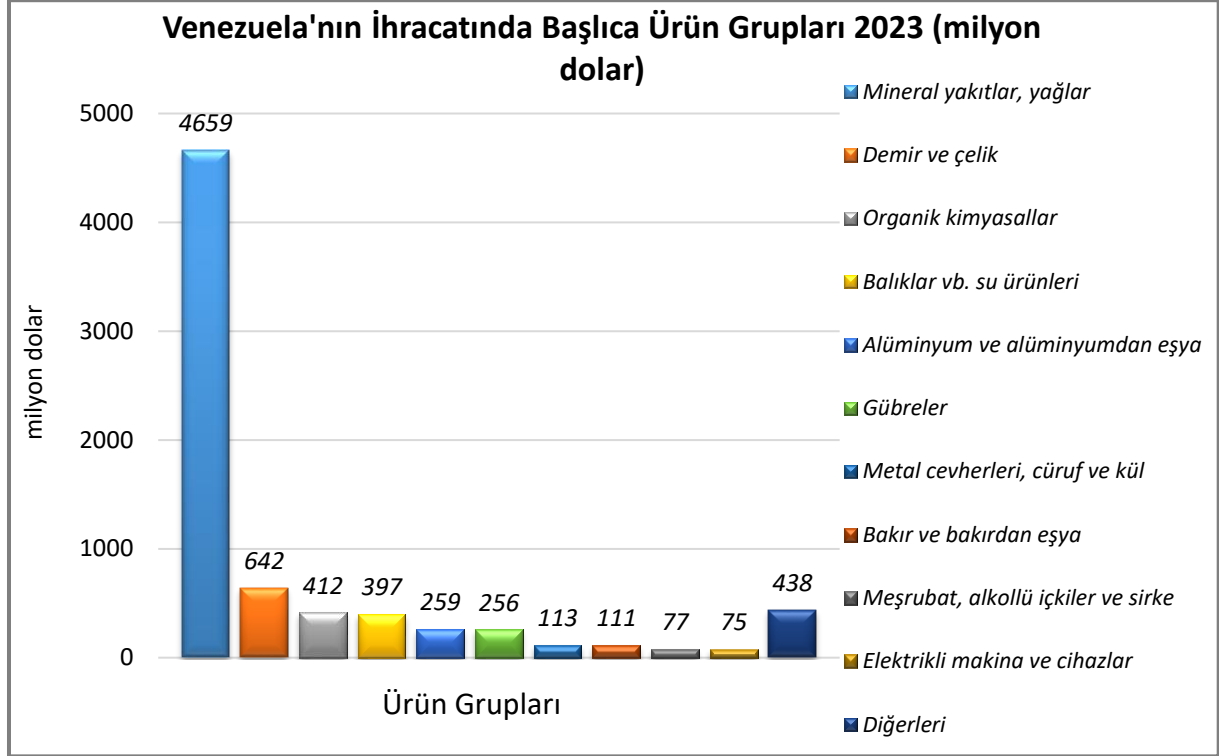
Genel Durum



Kaynak: Trademap- mirrordata/Venezuela

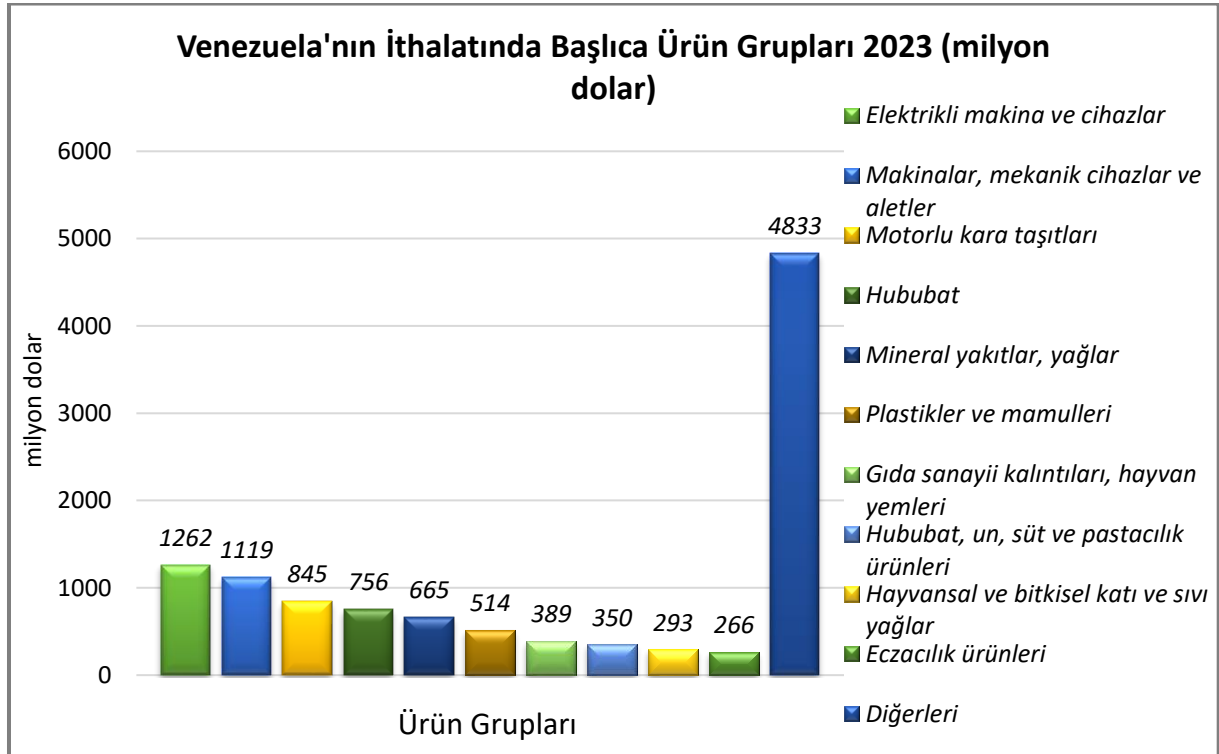
Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticareti

İhracatı



Kaynak: Trademap-mirrordata/Venezuela [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

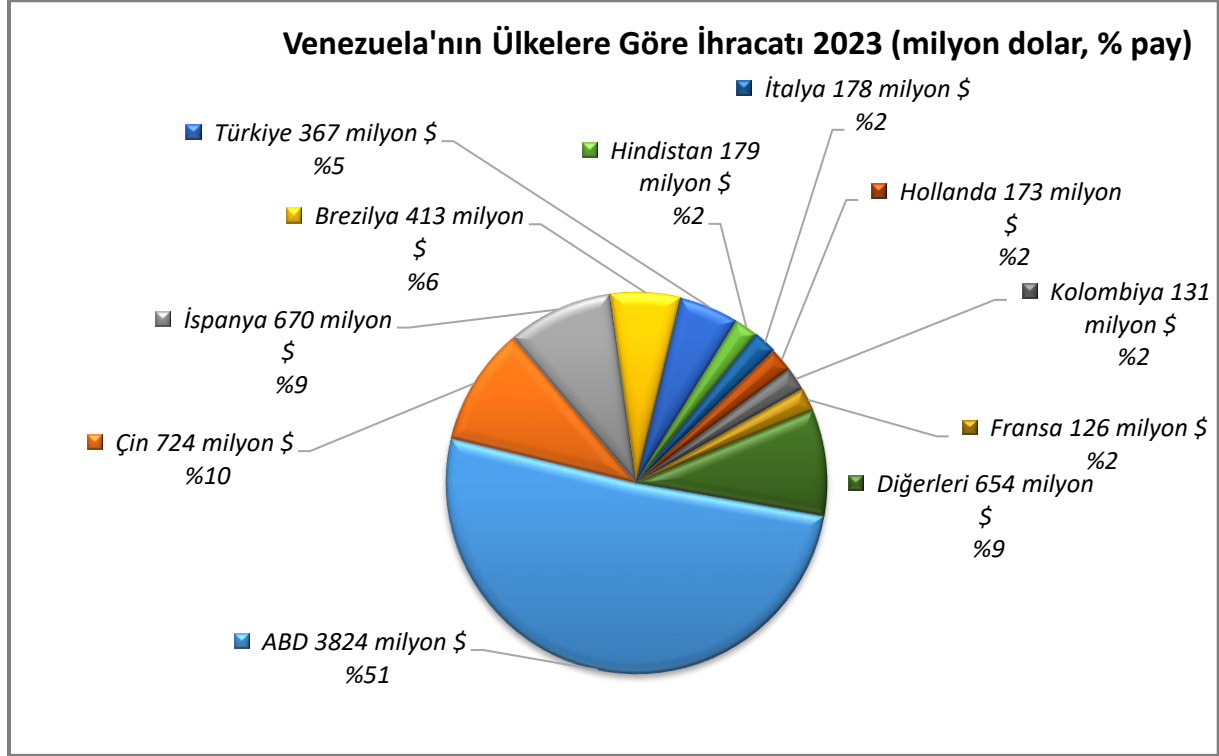
İthalatı



Kaynak: Trademap-mirrordata/Venezuela [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

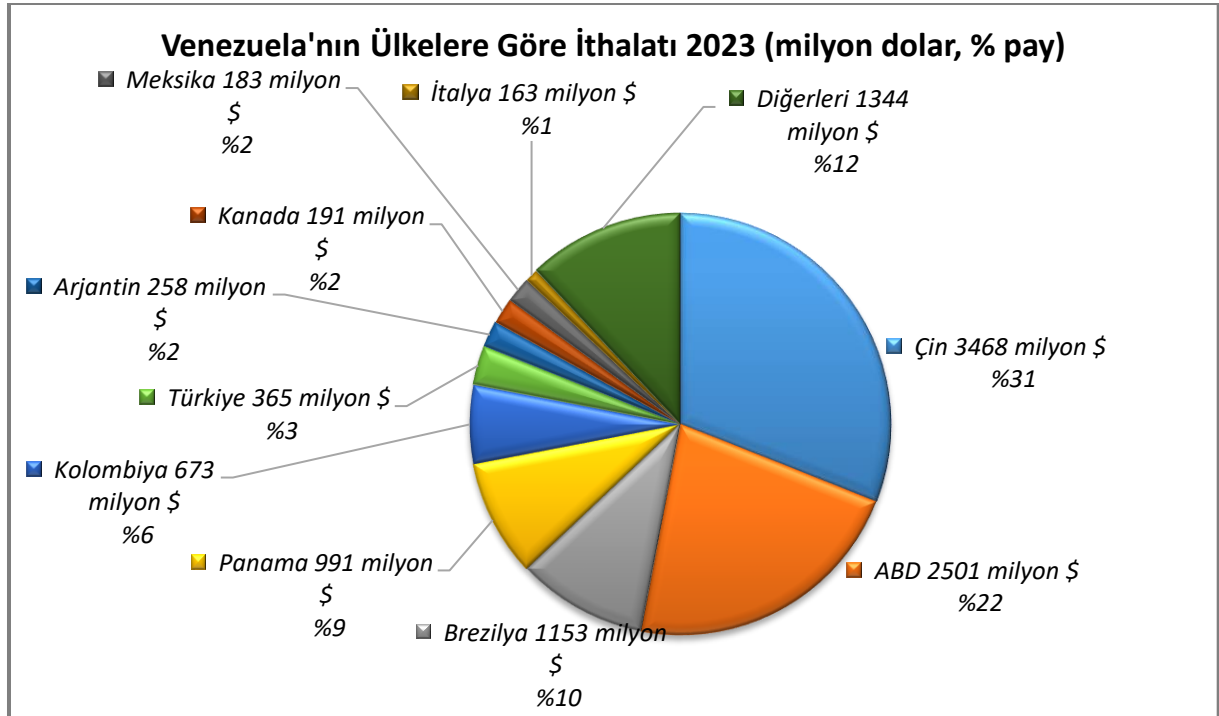
Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticareti

İhracatı



Kaynak: Trademap-mirrordata/Venezuela [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalatı



Kaynak: Trademap-mirrordata/Venezuela [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Venezuela, 2022 yılında 941 milyon dolar ile doğrudan yabancı yatırım çeken ülkeler arasında 92. sıradadır. [ABD 285 milyar dolar ile 1. Türkiye 13 milyar dolar ile 27. (UNCTAD-2023)]

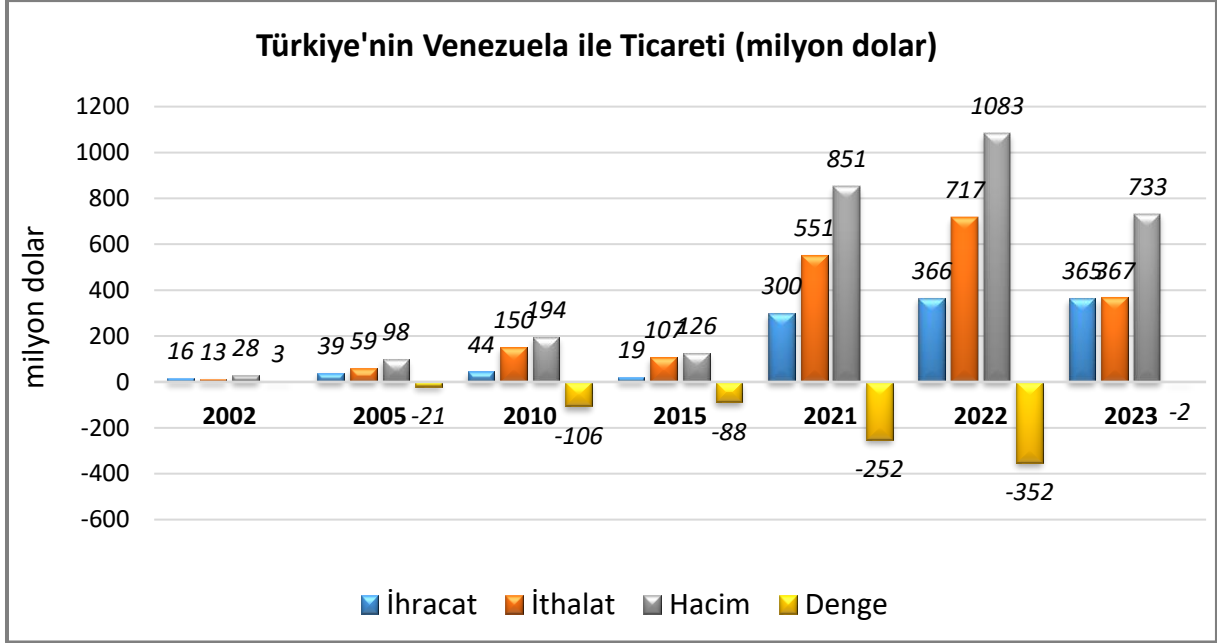
2020-2022 döneminde toplam doğrudan yabancı yatırım miktarı -511 milyon dolar olan Venezuela, 2022 yılında 22 milyar dolarlık toplam yabancı sermaye stoğu ile dünyada 87. sıradadır. [ABD 10 trilyon dolar ile 1. Türkiye 165 milyar dolar ile 36. (UNCTAD-2023)]

2023 yılı ekonomik serbestlik endeksine göre Venezuela, dünyada 176 ülke arasında 174. sıradadır. (Singapur 1. Türkiye 104.) (The Heritage Foundation-2023)

Küresel rekabetçilik açısından 2019 yılı verilerine göre dünyadaki 141 ülke arasında Venezuela 133. sıradadır. (Singapur 1. Türkiye 61.) (World Economic Forum-2023)

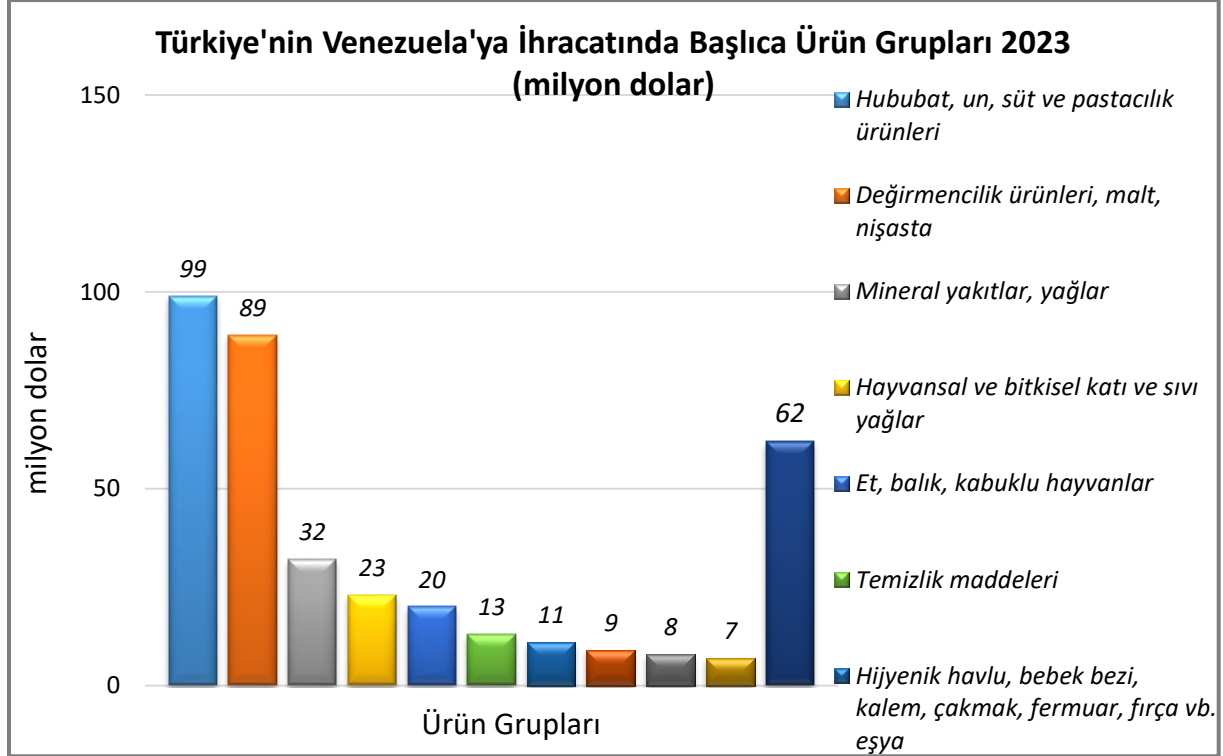
5. TÜRKİYE İLE TİCARET

Genel Durum



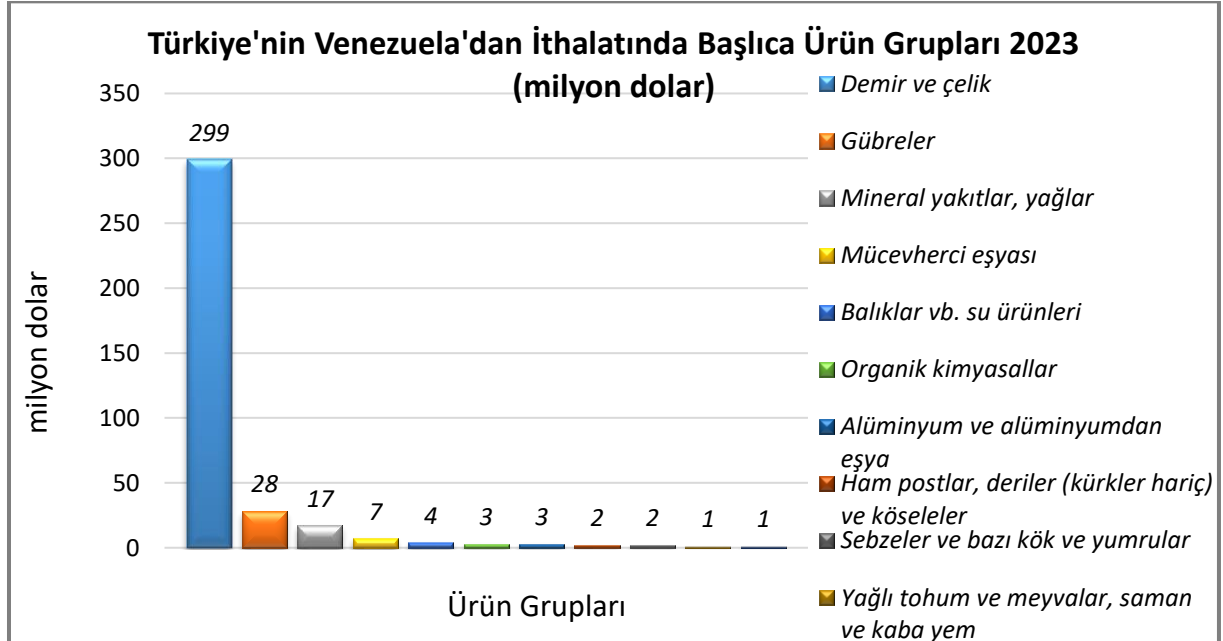
Kaynak: Trademap-directdata/Türkiye

Türkiye'nin Venezuela'ya İhracatında Başlıca Ürünler



Kaynak: Trademap-directdata/Türkiye [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Venezuela'dan İthalatında Başlıca Ürünler



Kaynak: Trademap-directdata/Türkiye [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER

EK-1: Venezuela'nın İhracatında Başlıca Ürünler (1000 Dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			4 841 180	4 937 848	7 439 792	100	50,7
1.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	535 699	573 231	4 045 188	54,4	605,7
2.	2713	Petrol koku, petrol bitümeni ve petrol yağlarının veya bitümenli minerallerden elde edilen yağların diğer kalıntıları	62 906	599 921	509 306	6,8	-15,1
3.	7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde edilmiş külçeler	651 954	646 934	418 523	5,6	-35,3
4.	2905	Asiklik alkoller ve bunların halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozanmış türevleri	540 612	446 378	402 722	5,4	-9,8
5.	306	Kabuklu hayvanlar (canlı, taze, soğutulmuş, dondurulmuş, kurutulmuş, tuzlanmış veya benzer işlem görmüş)	189 784	228 776	265 284	3,6	16
6.	3102	Azotlu mineral veya kimyasal gübreler	79 570	185 117	255 604	3,4	38,1
7.	7601	İşlenmemiş alüminyum	111 067	352 877	224 148	3	-36,5
8.	7203	Demir cevherinin doğrudan indirgenmesi ile elde edilen demirli ürünler (parça, pellet) (demir oranı >= %99.94)	211 798	188 576	106 521	1,4	-43,5
9.	2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	425 819	109 029	92 948	1,2	-14,7
10.	2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. katı yakıtlar	42 047	41 223	79 338	1,1	92,5
11.	7404	Bakır döküntü ve hurdaları	100 361	125 862	76 456	1	-39,3
12.	2208	Etil alkol (alkol derecesi < %80, tağyir edilmemiş) ve damıtılarak elde edilmiş likör ve diğer alkollü içkiler	98 955	110 234	76 113	1	-31
13.	303	Balıklar (dondurulmuş)	62 743	77 145	73 964	1	-4,1
14.	1605	Hazırlanmış/konserve edilmiş kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar ve diğer su omurgasızları	69 726	83 993	59 394	0,8	-29,3
15.	7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller	87 993	128 344	56 979	0,8	-55,6

Kaynak: Trademap-mirrordata/Venezuela

EK-2: Venezuela'nın İthalatında Başlıca Ürünler (1000 Dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			8 404 999	11 199 022	11 290 943	100	0,8
1.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	231 956	195 949	643 528	5,7	228,4
2.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	344 726	452 597	463 539	4,1	2,4
3.	2304	Soya fasulyesi yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	194 906	305 499	325 553	2,9	6,6
4.	1005	Mısır	207 810	292 140	303 995	2,7	4,1
5.	1001	Buğday ve mahlut	193 085	216 449	246 001	2,2	13,7
6.	1006	Pirinç	260 674	206 844	205 369	1,8	-0,7
7.	8703	Otomobiller	71 158	167 232	204 070	1,8	22
8.	8711	Motosikletler (mopedler dahil) ve bir yardımcı motoru bulunan tekerlekli taşıtlar (sepetli olsun olmasın); sepetler	34 268	96 535	197 384	1,7	104,5
9.	1507	Soya yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	257 316	308 625	184 967	1,6	-40,1
10.	8528	Monitörler ve projektörler, televizyon alıcı cihazları	62 942	163 997	181 081	1,6	10,4
11.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	95 093	178 722	181 065	1,6	1,3
12.	4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	103 449	182 404	171 624	1,5	-5,9
13.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	183 786	206 639	166 102	1,5	-19,6
14.	1901	Malt hülasesi; un, nişasta ve malt esaslı müstahzarlar	133 685	184 748	162 947	1,4	-11,8
15.	1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	200 052	248 937	160 739	1,4	-35,4

Kaynak: Trademap-mirroredata/Venezuela

EK-3: Venezuela'nın Ülkelere Göre İhracatı (1000 Dolar)

Sıra	Ülke	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		4 841 180	4 937 848	7 439 792	100	50,7
1.	ABD	319 841	449 375	3 824 330	51,4	751
2.	Çin	997 793	833 464	724 171	9,7	-13,1
3.	İspanya	74 779	593 891	670 088	9	12,8
4.	Brezilya	162 530	360 782	412 737	5,5	14,4
5.	Türkiye	551 235	717 453	367 082	4,9	-48,8
6.	Hindistan	98 619	227 871	179 265	2,4	-21,3
7.	İtalya	144 715	110 202	178 003	2,4	61,5
8.	Hollanda	184 849	190 899	173 002	2,3	-9,4
9.	Kolombiya	69 378	108 274	130 892	1,8	20,9
10.	Fransa	77 989	94 616	126 140	1,7	33,3
11.	Guatemala	123 944	93 025	56 570	0,8	-39,2
12.	İngiltere	37 009	15 092	43 382	0,6	187,5
13.	Dominik Cum.	13 709	83 725	42 822	0,6	-48,9
14.	Ekvator	17 661	46 548	41 500	0,6	-10,8
15.	Malezya	18 327	26 055	39 276	0,5	50,7

Kaynak: Trademap-mirrordata/Venezuela

EK-4: Venezuela'nın Ülkelere Göre İthalatı (1000 Dolar)

Sıra	Ülke	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		8 404 999	11 199 022	11 290 943	100	0,8
1.	Çin	2 185 885	3 008 994	3 468 486	30,7	15,3
2.	ABD	1 613 746	2 266 447	2 501 338	22,2	10,4
3.	Brezilya	1 085 989	1 329 056	1 152 749	10,2	-13,3
4.	Panama	701 720	1 199 890	990 552	8,8	-17,4
5.	Kolombiya	331 172	632 333	673 408	6	6,5
6.	Türkiye	299 697	365 798	365 439	3,2	-0,1
7.	Arjantin	175 157	227 340	258 008	2,3	13,5
8.	Kanada	134 564	140 642	191 376	1,7	36,1
9.	Meksika	171 253	266 366	183 249	1,6	-31,2
10.	İtalya	105 611	142 050	162 535	1,4	14,4
11.	Hindistan	311 922	188 613	155 614	1,4	-17,5
12.	İspanya	127 954	141 359	148 558	1,3	5,1
13.	Peru	87 052	129 095	137 555	1,2	6,6
14.	Almanya	59 840	87 716	89 756	0,8	2,3
15.	Şili	58 442	106 185	84 374	0,7	-20,5

Kaynak: Trademap-mirrordata/Venezuela

Ek-5: Türkiye'nin Venezuela'ya İhracatında Başlıca Ürünler (1000 Dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			299 697	365 798	365 439	100	-0,1
1.	1902	Makarnalar ve kuskus	122 150	115 610	91 445	25	-20,9
2.	1101	Buğday unu	47 081	90 067	88 976	24,3	-1,2
3.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	3 945	14 682	32 279	8,8	119,9
4.	1602	Hazırlanmış veya konserve edilmiş et, sakatat veya kan	4 250	17 188	19 024	5,2	10,7
5.	1507	Soya yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	124	0	14 571	4	0
6.	9619	Hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya	5 954	14 036	10 845	3	-22,7
7.	3401	Sabunlar, yüzey aktif organik ürünler ve müstahzarlar	5 268	7 674	10 210	2,8	33
8.	1806	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları	16 234	16 421	7 486	2	-54,4
9.	1905	Tatlı Bisküvi ve Gofretler	17 465	10 495	7 418	2	-29,3
10.	1512	Ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları ve bunların fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	6 007	4 977	6 837	1,9	37,4
11.	2106	Tarifenin başka yerinde yer almayan gıda müstahzarları	773	2 932	6 707	1,8	128,8
12.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallere kaplama metallere)	239	874	5 778	1,6	561,1
13.	7321	Demir veya çelikten sobalar, mutfak soba ve ocakları, barbekü, mangal, gaz ocakları vb ile bunların aksam ve parçaları	61	1 268	2 842	0,8	124,1
14.	3402	Yıkama, temizleme müstahzarları (sabunlar hariç)	1 527	3 935	2 826	0,8	-28,2
15.	6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)	1 279	1 504	2 550	0,7	69,5

Kaynak: Trademap-directdata/Türkiye

Ek-6: Türkiye'nin Venezuela'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1000 Dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			551 235	717 453	367 082	100	-48,8
1.	7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde dilmış külçeler	419 167	475 562	272 123	74,1	-42,8
2.	3102	Azotlu mineral veya kimyasal gübreler	6 803	0	27 529	7,5	0
3.	2713	Petrol koku, petrol bitümeni ve petrol yağlarının veya bitümenli minerallerden elde edilen yağların diğer kalıntıları	10 947	87 217	16 768	4,6	-80,8
4.	7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm)	0	0	14 611	4	0
5.	7203	Demir cevherinin doğrudan indirgenmesi ile elde edilen demirli ürünler (parça, pellet) (demir oranı >= %99,94)	12 690	120 297	12 402	3,4	-89,7
6.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	377	0	6 819	1,9	0
7.	306	Kabuklu hayvanlar (canlı, taze, soğutulmuş, dondurulmuş, kurutulmuş, tuzlanmış veya benzer işlem görmüş)	0	1 579	3 040	0,8	92,5
8.	4101	Siğir (bufalo dahil) ve at cinsi hayvanların ham post ve derileri	0	1 591	2 418	0,7	52
9.	713	Kuru baklagiller (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	2 229	2 855	2 189	0,6	-23,3
10.	7601	İşlenmemiş alüminyum	55 265	7 329	1 286	0,4	-82,5
11.	7602	Alüminyum döküntü ve hurdaları	780	243	1 247	0,3	413,2
12.	1207	Diğer yağlı tohumlar ve meyveler	0	0	905	0,2	0
13.	2803	Karbon (tarifenin başka yerinde belirtilmeyen)	828	696	641	0,2	-7,9
14.	307	Yumuşakçalar (canlı, taze, soğutulmuş, dondurulmuş, kurutulmuş, tuzlanmış vs.)	0	424	631	0,2	48,8
15.	4402	Odun kömürü	18	151	449	0,1	197,4

Kaynak: Trademap-directdata/Türkiye